

УДК 656.2

Музикін М. І.¹, Нестеренко Г. І.², Авраменко С. І.³, Репях В. В.⁴

¹ старш. викл. ДНУЗТ

² доц. ДНУЗТ

³ доц. ДНУЗТ

⁴ студ. гр. 452М ДНУЗТ

ВИСОКОШВИДКІСНЕ ЗАЛІЗНИЧНЕ СПОЛУЧЕННЯ: ДОСЯГНЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ

В даний час високошвидкісне сполучення є одним із найголовніших засобів залучення пасажирів на залізниці в конкурентній боротьбі з іншими видами транспорту, особливо в перевезеннях на середні відстані. Однак в перспективі найбільш вигідним може стати співпраця залізниць, наприклад, з повітряним транспортом.

Високошвидкісне залізничне сполучення засноване на чотирьох основних складових, які в поєднанні забезпечують істотне підвищення якості пропонованих пасажиром транспортних послуг: інфраструктура, що характеризується трасою лінії, особливо числом і радіусом кривих, а також технічним рівнем постійних пристроїв (систем) тягового електропостачання, сигналізації та зв'язку, що в комплексі визначає можливість руху поїздів з високою швидкістю і, отже, скорочення часу поїздки; високошвидкісний рухомий склад, конструкція і оснащення якого визначають безпеку і комфорт поїздки; організація руху поїздів і обслуговування пасажирів; тарифна політика.

Оскільки час поїздки є одним з найважливіших факторів, що визначають попит на перевезення тим чи іншим видом транспорту, його зменшення зумовило значне зростання пасажиропотоків в цілому ряді напрямків.

На відстані менше 500 км при часу поїздки до 2 год 30 хв швидкісні залізничні сполучення мають незаперечну перевагу перед повітряними, займають в ряді випадків до 90% зазначеного сегмента пасажирських перевезень. З іншого боку, природною нішею повітряного транспорту є сполучення на відстанях більше 1000 км. Тут на літаки припадає переважна частка перевезень, навіть незважаючи на те, що деяку частину пасажиропотоків можуть

взяти на себе нічні поїзди підвищеного рівня комфорту, а також денні екскурсійні з вагонами з панорамним оглядом. На відстанях між 500 і 1000 км має місце інтенсивна конкуренція між залізничним та повітряним транспортом, і вирішальну роль при виборі пасажирями одного з них грають скоріше не тривалість поїздки або польоту, а набір і якість додаткових послуг, а також можливість адаптації до обсягу перевезень, що змінюється.

Два види транспорту можуть співпрацювати (доповнювати один одного) в певних сегментах ринку пасажирських перевезень. Доцільність цього обумовлена тим, що шляхом поєднання різних видів транспорту можна надати пасажирам можливість здійснити поїздку більш зручно, ніж будь-яким з них окремо. Прикладами, де таке поєднання реалізується з більшою ефективністю, можуть служити сполучення в країнах ЕС, коли повітряний транспорт використовується для перельоту з одного великого міста в інший, а залізничний для зв'язку аеропорту прибуття з пунктами призначення (і в зворотному порядку); швидко розвиваються міжконтинентальні повідомлення, коли пасажирів зацікавлені в швидкості і зручності початкових і завершальних фаз поїздки (до і після польоту), які виконуються з залученням залізниць. В даний час все більше число міжнародних аеропортів обслуговується високошвидкісними залізничними лініями, а літаки великої місткості, які виконують міжнародні рейси, природньо, не можуть здійснювати посадки в усіх містах того чи іншого континенту.